

Historia - Klasa 4. Zakres rozszerzony - wymagania na poszczególne oceny.

Nauczyciel: Paweł Kalinowski

Tematy lekcji	Ocena				celujący
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	
1. Obrona Polski w 1939 r.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia i pokazuje na mapie najważniejsze bitwy wojny obronnej 1939 r.; wyjaśnia pojęcia: Blitzkrieg i wojna totalna; wymienia przykładowe skutki walk z września i początków października 1939 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację międzynarodową przed wybuchem II wojny światowej; wymienia cele polityki Niemiec i ZSRS przed wybuchem II wojny światowej; przedstawia okoliczności ataku ZSRS na Polskę. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia i ocenia rolę Stefana Starzyńskiego w bronie Warszawy oraz znaczenie obrony Westerplatte; przedstawia udział ludności cywilnej w obronę kraju we wrześniu 1939 r.; przedstawia działania Wielkiej Brytanii i Francji w pierwszych tygodniach II wojny światowej; wyjaśnia, dlaczego wojnę obronną Polski można określić jako wojnę totalną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje pozycję międzynarodową Polski w przeddzień wybuchu II wojny światowej; przedstawia bilans walk z września i początków października 1939 r.; ocenia szanse Polaków w wojnie obronnej 1939 r.; wyjaśnia, dlaczego obrona bunkrów pod Wizną jest określana jako polskie Termopile. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wydarzenia, które miały miejsce w okolicach jego miejscowości we wrześniu i początkach października 1939 r.; przedstawia sylwetkę Juliána Bryana i jego rolę w Warszawie w 1939 r.
2. Działania wojenne w latach	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny opanowane przez III Rzeszę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny zaatakowane przez Włochy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje ekspansję Japonii od lat 30. XX w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co sprzyjało Hitlerowi, a co przyczyniało się do jego porażek w prowadzeniu działań 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia postaci i wydarzenia, do jakich odwoływały się państwa

1939–1942	i ZSRS w latach 1939–1940; • pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z lat 1939–1942; • wyjaśnia pojęcie „dziwna wojna”; • wymienia przyczyny ataku III Rzeszy na ZSRS.	w latach 1940–1941; • przedstawia sytuację na Bałkanach w latach 1940–1941; • charakteryzuje etapy bitwy o Anglię; • przedstawia przebieg II wojny światowej na Dalekim Wschodzie w latach 1941–1942	• wyjaśnia, dlaczego Hitler zaatakował Wielką Brytanię; • wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja militarna Włochów wpłynęła na niemieckie plany wojenne; • wyjaśnia znaczenie walk na Atlantyku dla przebiegu II wojny światowej	wojennych przeciw aliantom w latach 1939–1940; • porównuje metody stosowane przy zajmowaniu terenów przez ZSRS wobec Finlandii oraz republik bałtyckich; • wyjaśnia, co ułatwiało Hitlerowi zajmowanie terenów ZSRS, i co spowodowało jego ostateczną porażkę.	prowadząc kampanię propagandową w czasie pierwszych lat II wojny światowej
3. Polityka Niemiec w okupowanej Europi	Uczeń: • wymienia elementy polityki III Rzeszy wobec państw okupowanych; • wymienia przykłady realizacji Generalnego Planu Wschodniego; • wyjaśnia pojęcia związane z polityką III Rzeszy wobec ludności żydowskiej: getto, obóz zagłady, ostateczne	Uczeń: • przedstawia różnice w polityce niemieckiej wobec krajów okupowanych w Zachodniej i Środkowo-Wschodniej Europie; • wymienia przykłady działań ruchu oporu w Europie; • wyjaśnia, od czego zależało zaangażowanie ludności w ruch oporu w krajach okupowanych;	Uczeń: • wyjaśnia, na czym polegał Generalny Plan Wschodni; • charakteryzuje działalność ruchu oporu w krajach europejskich; • wymienia przykłady kolaboracji z władzami niemieckimi w krajach okupowanych; • wyjaśnia, dlaczego nazwisko Vidkuna Quislinga stało się synonimem kolaboracji; • charakteryzuje politykę	Uczeń: • wyjaśnia, co wpływało na różną politykę Niemców wobec krajów okupowanych; • wymienia inne grupy ludności, które poddano eksterminacji i wyjaśnia dlaczego; • przedstawia rolę Kierownictwa Akcji Specjalnych w działalności ruchu oporu w krajach okupowanych; • wyjaśnia przyczyny różnic pomiędzy trzema grupami partyzanckimi działającymi na terenie Jugosławii	Uczeń: • podaje przykłady konkretnych akcji podejmowanych przez ruch oporu na terenie Europy Zachodniej i Południowej; • podaje konkretne przyczyny pacyfikacji poszczególnych miejscowości w okupowanej Europie (mogą być inne miejscowości niż wymienione w podręczniku).

	rozwiązanie kwestii żydowskiej, konferencja w Wannsee, Holokaust; • przedstawia znaczenie konferencji w Wannsee	• przedstawia cele Generalnego Planu Wschodniego.	III Rzeszy wobec ludności żydowskiej		
4. Wielka koalicja antyhitlerowska	Uczeń: • wymienia dokumenty, które były podstawą powstania wielkiej koalicji; • wymienia przykładowe postanowienia Karty atlantyckiej; • wymienia etapy kształtowania się koalicji antyhitlerowskiej; • wymienia przykładowe postanowienia konferencji w Teheranie i Jałcie	Uczeń: • wymienia przykładowe postanowienia Deklaracji Narodów Zjednoczonych; • przedstawia cele i program koalicji antyhitlerowskiej; • przedstawia okoliczności zwołania i znaczenie konferencji w Teheranie i Jałcie.	Uczeń: • przedstawia proces kształtowania się wielkiej koalicji; • przedstawia stosunek Stanów Zjednoczonych do wojny przed ich formalnym przystąpieniem do koalicji antyhitlerowskiej; • wyjaśnia znaczenie Lend-Lease Act dla sytuacji wojennej w Europie	Uczeń: • wyjaśnia, co było przyczyną różnic w łonie koalicji antyhitlerowskiej i jak wpływało to na jej funkcjonowanie; • przedstawia pozycję Francuzów w koalicji antyhitlerowskiej; • wyjaśnia, w jaki sposób okoliczności zwołania konferencji wielkiej trójki w Teheranie i Jałcie wpłynęły na pozycję jej uczestników	Uczeń: • wyjaśnia, dlaczego Francja nie była sygnatariuszem Deklaracji Narodów Zjednoczonych z 1942 r.
5. Przełom na frontach i zakończenie II wojny	Uczeń: • wymienia dokumenty, które	Uczeń: • wymienia przykładowe	Uczeń: • przedstawia proces kształtowania się wielkiej	Uczeń: • wyjaśnia, co było przyczyną różnic w łonie koalicji antyhitlerowskiej	Uczeń: • wyjaśnia, dlaczego Francja nie była sygnatariuszem

światowej	były podstawą powstania wielkiej koalicji; • wymienia przykładowe postanowienia Karty atlantyckiej; • wymienia etapy kształtowania się koalicji antyhitlerowskiej; • wymienia przykładowe postanowienia konferencji w Teheranie i Jałcie	postanowienia Deklaracji Narodów Zjednoczonych; • przedstawia cele i program koalicji antyhitlerowskiej; • przedstawia okoliczności zwołania i znaczenie konferencji w Teheranie i Jałcie.	koalicji; • przedstawia stosunek Stanów Zjednoczonych do wojny przed ich formalnym przystąpieniem do koalicji antyhitlerowskiej; • wyjaśnia znaczenie Lend-Lease Act dla sytuacji wojennej w Europie	i jak wpływało to na jej funkcjonowanie; • przedstawia pozycję Francuzów w koalicji antyhitlerowskiej; • wyjaśnia, w jaki sposób okoliczności zwołania konferencji wielkiej trójki w Teheranie i Jałcie wpłynęły na pozycję jej uczestników.	Deklaracji Narodów Zjednoczonych z 1942 r.
------------------	---	--	--	--	--

II. Polska w latach II wojny światowej

6. Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką	Uczeń: • pokazuje na mapie linię podziału państwa polskiego między okupantów oraz podziały ziem okupowanych przez III Rzeszę i ZSRS; • wymienia przykłady polityki	Uczeń: • przedstawia cele i politykę władz niemieckich wobec Polaków na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie; • charakteryzuje politykę władz sowieckich wobec	Uczeń: • pokazuje na mapie zmiany podziału ziem polskich po 1941 r. i wyjaśnia przyczyny tych zmian; • przedstawia konsekwencje zmian administracyjnych przeprowadzonych na ziemiach polskich pod okupacją sowiecką;	Uczeń: • wyjaśnia przyczyny różnic w polityce Niemiec wobec Polaków na ziemiach okupowanych; • charakteryzuje sytuację gospodarczą na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką; • wyjaśnia, co oznaczało przyjęcie volkslisty i jak traktowano Polaków, którzy się na niej znaleźli na ziemiach wcielonych	Uczeń: • na wybranym przykładzie przedstawia losy powstańców śląskich i ich rodzin w czasie II wojny światowej; • wyjaśnia, co to była Rada Główna Opiekuńcza.
--	--	--	--	---	--

	władz niemieckich wobec ludności polskiej na ziemiach okupowanych; • wymienia przykładowe represje wobec Polaków pod okupacją sowiecką	obywateli polskich na ziemiach okupowanych	• przedstawia cele polityki władz niemieckich wobec Polaków w Generalnym Gubernatorstwie; • wyjaśnia, co to była policja granatowa.	do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie; • przedstawia sytuację Polaków na Wileńszczyźnie	
7. Ludobójcza polityka okupantów wobec obywateli II Rzeczypospolitej	Uczeń: • wymienia przykładowe działania władz niemieckich i sowieckich, mające na celu likwidację polskiej elity; • wymienia przykładowe obozy koncentracyjne i obozy zagłady, do których wywożono obywateli II Rzeczypospolitej	Uczeń: • charakteryzuje politykę okupanta niemieckiego i sowieckiego wobec polskich elit; • przedstawia losy polskich oficerów wziętych do niewoli sowieckiej; • charakteryzuje postawy Polaków wobec ludności żydowskiej w czasie II wojny światowej.	Uczeń: • przedstawia politykę odpowiedzialności zbiorowej stosowaną przez władze niemieckie; • wyjaśnia, co wpływało na postawy Polaków wobec Żydów w czasie II wojny światowej; • wyjaśnia, czym była zbrodnia wołyńska	Uczeń • przedstawia stosunek Niemców do Ukraińców w czasie II wojny światowej; • charakteryzuje stosunki polsko-ukraińskie w Małopolsce Wschodniej i na Wołyniu w czasie II wojny światowej	Uczeń: • wyjaśnia, dlaczego władze sowieckie inaczej traktowały ludność białoruską i ukraińską niż polską i na czym polegały te różnice.
8. Władze polskie na	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń: • wyjaśnia, co wpływało	Uczeń: • wyjaśnia, co wpływało	Uczeń: • porównuje działalność

<p>uchodźstwie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia osoby pełniące funkcje państwowe na uchodźstwie; • wymienia postanowienia układu Sikorski-Majski; • wyjaśnia, co spowodowało zerwanie stosunków z ZSRS; • przedstawia działalność Jana Karskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności powstania polskich władz na uchodźstwie; • wymienia cele działań rządu polskiego na uchodźstwie; • przedstawia przykładowe wydarzenia, które wpłynęły na relacje polsko-sowieckie w czasie II wojny światowej; • wymienia przykładowe działania polskich władz na uchodźstwie, podjęte w obronie ludności żydowskiej 	<p>na relacje polsko-sowieckie w czasie II wojny światowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia losy Polskiej Armii na Wschodzie; • przedstawia działania polskich władz na uchodźstwie, podjęte w obronie ludności żydowskiej; • wymienia działania władz polskich na uchodźstwie 	<p>na pozycję międzynarodową władz polskich na uchodźstwie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia zasadność opuszczenia ZSRS przez Armię Andersa; • ocenia, które cele udało się zrealizować władzom polskim na uchodźstwie 	<p>grupy Aleksandra Ładosia z działaniami Aristidesa de Sousy Mendesa;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przykładowe losy dzieci, które opuściły ZSRS razem z Armią Andersa
<p>9. Polskie Państwo Podziemne</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia organy wojskowe i cywilne Polskiego Państwa Podziemnego; • wymienia Komendantów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces formowania się struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego; • przedstawia działalność małego sabotażu; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje partyzantkę powrześniową; • wymienia organizacje wojskowe, które powstawały 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego dochodziło do zmian w strukturach wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego; • ocenia, jakie znaczenie miała działalność Polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, jak wyglądała współpraca między organizacjami żydowskimi a Polskim Państwem Podziemnym; • wskazuje, kiedy

	<p>Głównych AK;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działalność pionu wojskowego Państwa Podziemnego; • wymienia przykładowe działania pionu cywilnego Państwa Podziemnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia Delegatów Rządu na Kraj; • charakteryzuje powstanie w getcie warszawskim; • przedstawia działalność pionu cywilnego Państwa Podziemnego 	<p>na ziemiach okupowanych i przedstawia cele ich działania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia struktury Szarych Szeregów i charakteryzuje ich działalność; • wymienia przykładowe konkretne akcje podejmowane przez Polskie Państwo Podziemne 	<p>Państwa Podziemnego dla Polaków.</p>	<p>w przeszłości Polacy stworzyli podobne struktury organizacyjne</p>
--	--	--	---	---	---

10. Polacy na frontach II wojny światowej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia i pokazuje na mapie najważniejsze bitwy z udziałem polskich oddziałów; przedstawia rolę polskich lotników w bitwie o Anglię; przedstawia okoliczności tworzenia dwóch armii polskich w ZSRS. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces kształtowania się Polskich Sił Zbrojnych; przedstawia znaczenie wybranych bitew, w których brały udział oddziały polskie; przedstawia szlak bojowy 2. Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia dokumenty dające Polakom możliwość tworzenia armii u boku państw sojuszniczych; wymienia przykładowe miejsca tworzenia polskich oddziałów i wyjaśnia, dlaczego właśnie tam one powstawały; przedstawia rolę polskiej Marynarki Wojennej w czasie II wojny światowej; przedstawia znaczenie bitew i rolę, jaką odegrały w nich oddziały polskie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje okoliczności tworzenia dwóch polskich armii w ZSRS; przedstawia szlak bojowy wybranych oddziałów polskich w tym Armii Berlinga; ocenia wkład polskich oddziałów w działania wojenne II wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunek mieszkańców miast europejskich do oddziałów PSZ.
11. Polityka sowiecka w stosunku do Polski 1942–194	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia organizacje komunistyczne i organy władzy komunistycznej powstałe na ziemiach polskich; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces kształtowania się władz komunistycznych na ziemiach polskich; przedstawia relacje między Polskim Państwem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cele powstania polskich organizacji komunistycznych; charakteryzuje stosunki komunistów ze Związkiem Sowieckim i ich wpływ 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sytuację polskich komunistów w latach 1939–1942; wyjaśnia różnice między programami polskich komunistów i Rady Jedności Narodowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia losy przykładowych komunistów polskich lub Polaków sympatyzujących z komunizmem, którzy na początku wojny znaleźli się na terenach

	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia program polskich komunistów; • wymienia postanowienia Manifestu PKWN. 	<p>Podziemnym a Polską Partią Robotniczą;</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność polskich komunistów. 	na sytuację Polaków w ZSRS.		okupowanych przez ZSRS.
12 Akcja „Burza” i powstanie warszawskie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia założenia akcji „Burza”; • wymienia przykładowe przyczyny wybuchu powstania warszawskiego; • wymienia przykładowe wydarzenia z powstania warszawskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe działania podjęte w ramach akcji „Burza”; • przedstawia przebieg powstania warszawskiego; • wymienia dowódcę powstania warszawskiego; • przedstawia skutki powstania warszawskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności wybuchu powstania warszawskiego; • charakteryzuje stosunek ludności cywilnej do walk powstańczych w Warszawie; • przedstawia stosunek wojsk niemieckich i wspierających je jednostek do powstańców 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje pozycję międzynarodową władz polskich na uchodźstwie po śmierci gen. W. Sikorskiego; • ocenia szanse realizacji założeń akcji „Burza”; • wyjaśnia, co wpływało na stosunek ludności cywilnej do powstania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia zasadność wybuchu powstania warszawskiego przedstawiając argumenty zwolenników i przeciwników jego wybuchu.
III. Polska i świat po II wojnie światowej					
13. Europa po II wojnie światowej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie zmiany 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie treści zawiera Karta Narodów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i wskazuje kierunki migracji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności zwołania konferencji wielkiej trójki w Poczdamie; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe misje pokojowe ONZ;

	<p>polityczne, które nastąpiły w wyniku II wojny światowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cele działalności Organizacji Narodów Zjednoczonych; • wymienia organy ONZ; • wymienia postanowienia konferencji poczdamskiej w sprawie Niemiec 	<p>Zjednoczonych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe uprawnienia organów ONZ; • wymienia przykładowe organizacje afiliowane i współpracujące z ONZ; • wyjaśnia, na czym polegała polityka 4D; • przedstawia znaczenie procesu norymberskiego 	<p>ludności po II wojnie światowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności powołania Organizacji Narodów Zjednoczonych; • wyjaśnia, w jaki sposób starano się poprawić skuteczność działania ONZ w stosunku do skuteczności działań Ligi Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę Trybunału w Tokio; • ocenia, jak II wojna światowa wpłynęła na układ sił w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia, czy Organizacja Narodów Zjednoczonych spełniła pokładane w niej nadzieje.
--	--	---	---	--	--

14. Początki zimnej wojny 1945–1955	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: zimna wojna, żelazna kurtyna, doktryna Trumana, plan Marshalla, NATO, Układ Warszawski; • przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich po II wojnie światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności powstania Sojuszu Północnoatlantyckiego i Układu Warszawskiego; • wyjaśnia, jaką rolę odegrały plan Marshalla i doktryna Trumana; • wyjaśnia, jaką rolę miały odgrywać NATO i Układ Warszawski. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces wzrostu wpływów komunistów i Związku Sowieckiego po II wojnie światowej; • wyjaśnia rolę Kominformu; • wymienia przyczyny i skutki wojny koreańskiej 	<p>Uczeń:</p> <p>przedstawia rywalizację między Związkiem Sowieckim a Stanami Zjednoczonymi do połowy lat 50. XX w.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób starano się ograniczyć wpływy komunistyczne w Europie Zachodniej i Południowej; • wyjaśnia, jaką rolę odegrało Radio Wolna Europa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na wybranym przykładzie państwa Europy Środkowo-Wschodniej, na czym polegała taktyka salami.
15. Ziemie polskie po II wojnie światowej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie zmiany w przebiegu granicy polskiej po II wojnie światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację gospodarczo-społeczną na ziemiach polskich po 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zmian w przebiegu granicy polskiej po II wojnie światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację gospodarczą i demograficzną Polski przed i po II wojnie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia straty spowodowane II wojną światową w jego regionie;
16. Tworzenie podstaw władzy komunistycznej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: proces 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia represje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie były cele zmian gospodarczych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia polityczne powody

<p>w Polsce</p>	<p>szesnastu, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wyniki referendum z 1946 r. i wyborów do Sejmu Ustawodawczego z 1947 r.; • wymienia założenia reformy rolnej z 1944 r.; • wymienia główne partie polityczne działające w Polsce w końcu lat 40. XX w. 	<p>stosowane wobec ludności polskiej przez Urząd Bezpieczeństwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę referendum ludowego z 1946 r. i wyborów do Sejmu Ustawodawczego w procesie przejmowania władzy przez komunistów; • przedstawia założenia planu trzyletniego 	<p>procesu szesnastu i powstania Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje scenę polityczną w Polsce w 2. poł. lat 40. XX w.; • przedstawia przemiany gospodarcze w Polsce w latach 40. XX w. 	<p>wprowadzanych przez komunistów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób komuniści umacniali swoją władzę w Polsce. 	<p>lokalizacji Nowej Huty pod Krakowem;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia inne przykłady inwestycji przemysłowych, które miały odegrać podobną rolę.
<p>17. Podziemie niepodległościowe w walce z władzą komunistyczną</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe organizacje polskiego podziemia niepodległościowego i ich dowódców; • wymienia cele Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”; • wymienia przykładowe cele 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe motywy, którymi kierowali się żołnierze kontynuujący walkę zbrojną po zakończeniu II wojny światowej; • przedstawia metody walki komunistów z oddziałami podziemia niepodległościowego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje cele organizacji konspiracyjnych powstałych po II wojnie światowej; • przedstawia motywy, którymi kierowali się żołnierze kontynuujący walkę zbrojną po zakończeniu II wojny światowej; • wymienia różne nurty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje politykę historyczną i ideową komunistów w 2. poł. lat 40. XX w.; • przedstawia bilans działalności polskiego podziemia niepodległościowego; • wyjaśnia genezę określenia żołnierze wyklęci/żołnierze niezłomni. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działalność oddziału poakowskiego dowodzonego przez Antoniego Hedę „Szarego” lub innego oddziału podziemia niepodległościowego nieopisanego w podręczniku.

	organizacji konspiracyjnych powstałych po II wojnie światowej.		ideowe wśród organizacji niepodległościowych		
18. Stalinizm w Polsce 1947–1956	Uczeń: • przedstawia represje aparatu bezpieczeństwa wobec społeczeństwa polskiego	Uczeń: • wyjaśnia pojęcie nomenklatura, procesy	Uczeń: • charakteryzuje metody indoktrynacji i propagandy stosowane przez władze	Uczeń: • przedstawia rolę wojska w umacnianiu władzy	Uczeń: • wskazuje elementy polityki wewnętrznej komunistów
IV. Świat w 2. połowie XX wieku					
19. Europa Środkowo-Wschodnia pod wpływami sowieckimi	Uczeń: • wymienia cechy procesu sowietyzacji Europy Środkowo-Wschodniej; • wymienia cechy procesu destalinizacji w ZSRS i krajach bloku wschodniego; • wymienia przykładowe	Uczeń: • wymienia przykładowe przyczyny i skutki oraz reakcję władz ZSRS na wystąpienia społeczne w NRD; • przedstawia reakcję władz ZSRS na wystąpienia społeczeństw w Czechosłowacji i na Węgrzech; • wyjaśnia, na czym polegała	Uczeń: • przedstawia proces sowietyzacji Europy Środkowo-Wschodniej; • charakteryzuje proces destalinizacji w ZSRS i krajach bloku wschodniego; • charakteryzuje wystąpienia społeczeństw w bloku wschodnim po śmierci J. Stalina: wystąpienia w NRD, powstanie węgierskie	Uczeń: • przedstawia politykę zagraniczną N. Chruszczowa; • porównuje wystąpienia społeczeństw w bloku wschodnim po śmierci J. Stalina; • wskazuje różnice w reakcji państw i społeczeństw bloku wschodniego na wystąpienia w NRD, Czechosłowacji i na Węgrzech; • ocenia szanse przeprowadzenia liberalnych reform w bloku wschodnim	Uczeń: • przedstawia, w jaki sposób pamięć o wystąpieniach społecznych została uczczona w przestrzeni publicznej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej.

	przyczyny i skutki wystąpień społecznych w krajach bloku wschodniego po śmierci J. Stalina (Węgry, Czechosłowacja).	doktryna L. Breżniewa.	i Praską Wiosnę	po śmierci J. Stalina	
20. Nowa mapa świata. Dekolonizacja	Uczeń: • przedstawia zmiany na mapie świata powstałe w wyniku procesu dekolonizacji po II wojnie	Uczeń: • przedstawia metody procesu dekolonizacji przeprowadzanego przez Wielką Brytanię	Uczeń: • wyjaśnia wpływ II wojny światowej na proces dekolonizacji;	Uczeń: • przedstawia stosunek mocarstw i ONZ do procesu dekolonizacji;	Uczeń: • przedstawia problemy związane z procesem dekolonizacji obecne w literaturze i filmie
21. Konflikty na Bliskim Wschodzie	Uczeń: • pokazuje na mapie Izrael i Autonomię Palestyńską; • pokazuje na mapie tereny sporne między Izraelem a państwami arabskimi;	Uczeń: • przedstawia okoliczności powstania państwa Izrael w Palestynie; • przedstawia cele Organizacji Wyzwolenia Palestyny;	Uczeń: • charakteryzuje stosunki Izraela z państwami arabskimi; • wymienia przyczyny i skutki kolejnych wojen Izraela z państwami arabskimi; • wyjaśnia rolę porozumienia z Camp David;	Uczeń: • charakteryzuje sytuację w Palestynie przed II wojną światową; • wyjaśnia rolę intifady; • przedstawia rolę islamu w życiu politycznym w państwach bliskowschodnich.	Uczeń: • charakteryzuje współczesne relacje izraelskopalestyńskie.

	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wojny między Izraelem a państwami arabskimi i ich skutki; • wymienia przykłady działalności Organizacji Wyzwolenia Palestyny. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie; • wymienia postanowienia porozumienia z Waszyngtonu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność Organizacji Wyzwolenia Palestyny. 		
22. Zimna wojna – rywalizacja USA i ZSRS o dominację w świecie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przyczyny i skutki kryzysu kubańskiego; • wymienia przykładowe przyczyny i skutki kryzysu berlińskiego; • wymienia przykładowe przyczyny i skutki wojny w Wietnamie; • wymienia przykładowe postanowienia aktu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny i skutki kryzysu kubańskiego; • przedstawia przyczyny i skutki kryzysu berlińskiego; • przedstawia przyczyny i skutki wojny w Wietnamie; • przedstawia inne płaszczyzny, na których dochodziło do rywalizacji między Stanami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację na Kubie na przełomie lat 50. i 60. XX w.; • przedstawia rywalizację w państwach Ameryki Łacińskiej między komunistami a miejscowymi reżimami lub partyzantką wspieranymi przez USA; • przedstawia proces rozbrojeniowy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego ideologia komunistyczna zyskiwała zwolenników w krajach Ameryki Łacińskiej; • ocenia wpływ konfliktów międzynarodowych na pozycję Stanów Zjednoczonych i ZSRS; • ocenia, które z państw wygrało rywalizację o dominację w XX-wiecznym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, w jaki sposób udział w wojnie w Wietnamie odcisnął się na społeczeństwie amerykańskim.

	końcowego KBWE.	Zjednoczonymi a ZSRS			
23. Daleki Wschód po II wojnie światowej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegała polityka wielkiego skoku i rewolucja kulturalna w Chinach; • wymienia zmiany, które zaszły w Chinach po śmierci Mao Zedonga. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunki między ChRL a ZSRS po II wojnie światowej; • przedstawia zjawisko „azjatyckich tygrysów”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację w Chinach po II wojnie światowej; • charakteryzuje przemiany w ChRL po śmierci Mao Zedonga; • charakteryzuje sytuację w Japonii po II wojnie światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje politykę zagraniczną ChRL; • ocenia rolę Chin w międzynarodowym układzie sił. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia relację między dwoma państwami chińskimi po II wojnie światowej; • wyjaśnia, jak te relacje wpływają na stosunki międzynarodowe.

<p>24. Integracja europejska</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie proces rozszerzania się Wspólnot Europejskich a potem Unii Europejskiej; • wymienia organy Unii Europejskiej i ich przykładowe kompetencje; • wymienia ojców założycieli Unii Europejskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przyczyny współpracy pomiędzy państwami europejskimi; • przedstawia etapy i obszary integracji europejskiej; • wymienia cele Rady Europy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny współpracy i integracji pomiędzy państwami europejskimi; • wyjaśnia, co wpłynęło na pojawienie się idei integracji europejskiej; • przedstawia cele i działalność Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia korzyści, jakie wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej; • ocenia zagrożenia, jakie może nieść za sobą funkcjonowanie Unii Europejskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym się różnią i jakie mogą być konsekwencje różnych koncepcji jednoczenia Europy.
---	---	---	--	---	---

<p>25. Przemiany społeczne, kulturowe i technologiczne na Zachodzie</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia zmiany demograficzne i społeczne w 2. poł. XX w.; • pokazuje na mapie kierunki migracji w 2. poł. XX w. i wyjaśnia ich przyczyny; • charakteryzuje kulturę masową 2. poł. XX w.; • wymienia subkultury młodzieżowe. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia główne nurty w muzyce, literaturze i filmie w 2. poł. XX w.; • przedstawia zmiany w sztukach plastycznych w 2. poł. XX w.; • przedstawia rozwój środków komunikacji w 2. poł. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia konsekwencje przemian demograficznych i społecznych w 2. poł. XX w.; • przedstawia zmiany w pozycji kobiety w społeczeństwie w 2. poł. XX w.; • wyjaśnia, jak zmiany społeczne i kulturowe wpłynęły na pozycję rodziny w 2. poł. XX w.; • charakteryzuje stosunek młodzieży do zastanej kultury i obyczajowości 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ rozwoju środków przekazu informacji na przemiany społeczne i kulturalne; • przedstawia najważniejsze nurty filozoficzne w 2. poł. XX w.; • wyjaśnia wpływ Soboru Watykańskiego II i pontyfikatu Jana Pawła II na przemiany w Kościele katolickim. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe filmy i dzieła literackie, które, jego zdaniem, najlepiej przedstawiają zmiany zachodzące w społeczeństwie w XX w. i uzasadnia swój wybór
--	---	---	--	--	--

<p>26. Rok 1956 – Poznański Czerwiec i Polski Październik</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kim byli puławianie i natolińczycy; • wymienia przykładowe przyczyny i skutki Poznańskiego Czerwca; • wyjaśnia pojęcie Polski Październik. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia zmiany w polityce władz komunistycznych po śmierci J. Stalina; • przedstawia różnice pomiędzy puławianami, a natolińczykami; • przedstawia przyczyny, przebieg i skutki Poznańskiego Czerwca; • przedstawia okoliczności objęcia władzy przez W. Gomułkę. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany w strukturze aparatu bezpieczeństwa po śmierci J. Stalina; • wyjaśnia, na czym polegała walka o władzę w łonie PZPR po śmierci B. Bieruta; • przedstawia reakcje społeczeństwa na wydarzenia w kraju w 2. poł. 1956 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia reakcje społeczeństwa na wydarzenia na Węgrzech w 2. poł. 1956 r.; • ocenia, w której dziedzinie zmiany wprowadzane po śmierci J. Stalina były najbardziej widoczne; • ocenia politykę W. Gomułki w kontekście przemian w Polsce po śmierci J. Stalina. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia rolę wyborów do Sejmu w 1957 r. w kontekście przemian politycznych w 2. poł. lat 50. XX w.
<p>27. Polska w czasach Władysława Gomułki 1956–1970</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia obchody Milenium Chrztu Polski i Tysiąclecia Państwa Polskiego; • wymienia inicjatywy polskie w polityce zagranicznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację gospodarczą w okresie rządów W. Gomułki; • wymienia elementy polityki władz komunistycznych wobec Kościoła katolickiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób władza przywracała kontrolę nad społeczeństwem; • charakteryzuje stosunek władz komunistycznych do Kościoła katolickiego na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje politykę zagraniczną Polski w okresie rządów W. Gomułki; • ocenia znaczenie listu biskupów polskich do biskupów niemieckich z 1965 r.; • ocenia, na ile W. Gomułka spełnił nadzieje Polaków związane z objęciem przez niego władzy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, jak obchodzono Milenium Chrztu Polski i Tysiąclecie Państwa Polskiego w jego regionie; • przedstawia osiągnięcia polskich artystów na arenie międzynarodowej.

	w okresie rządów W. Gomułki.	na przełomie lat 50. i 60. XX w.	przełomie lat 50. i 60. XX w.; • wyjaśnia, dlaczego zorganizowano dwa odrębne obchody rocznicy wydarzenia związanego z początkiem Polski		
28. Protesty społeczne 1968 i 1970 r.	Uczeń: • wymienia przykładowe przyczyny i skutki wydarzeń marca 1968 r.; • przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń grudnia 1970 r.	Uczeń: • wymienia postulaty frakcji działających wewnątrz PZPR w latach 60. XX w.; • wskazuje przykładowe różnice między wydarzeniami marca 1968 r. a grudnia 1970	Uczeń: • wymienia przyczyny niezadowolenia społecznego z rządów W. Gomułki; • przedstawia rywalizację wewnątrz PZPR w latach 60. XX w. i jej wpływ na wydarzenia marca 1968 r.; • przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń	Uczeń: • wyjaśnia, co budziło niezadowolenie społeczeństwa w okresie rządów W. Gomułki; • przedstawia znaczenie listu 34; • porównuje protesty społeczne z marca 1968 r. i grudnia 1970	Uczeń: • wyjaśnia, czym było poselskie koło „Znak” i przedstawia jego działalność, szczególnie w trakcie wydarzeń marcowych 1968 r.
29. Dekada Edwarda Gierka 1970–1980	Uczeń: • przedstawia przyczyny i skutki wydarzeń czerwca 1976 r.; • wymienia cele polityki	Uczeń: • charakteryzuje politykę gospodarczą ekipy E. Gierka; • charakteryzuje politykę zagraniczną E. Gierka;	Uczeń: • wymienia zmiany wprowadzone do konstytucji w 1976 r.; • wyjaśnia, jakie znaczenie miał wybór kard. Karola	Uczeń: • ocenia politykę gospodarczą ekipy E. Gierka; • charakteryzuje przemiany ustrojowo-administracyjne z okresu rządów E. Gierka; • wyjaśnia, jakie sukcesy Polaków i dlaczego	Uczeń: • wyjaśnia, dlaczego Fiat 126p. stał się symbolem epoki E. Gierka.

	gospodarczej ekipy E. Gierka i podaje przykłady jej realizacji.	• wymienia cechy kultury polskiej lat 70. XX w.	Wojtyły na papieża i jego pierwszej pielgrzymki do Polski; • charakteryzuje kulturę polską lat 70. XX w.	wykorzystywała propaganda lat 70. XX w.	
30. Opozycja polityczna w PRL 1976–1980	Uczeń: • wymienia przykładowe organizacje opozycyjne działające w Polsce w II poł. lat 70. XX w. (KOR, ROPCiO, WZZ); • przedstawia cele działań KOR-u i WZZ; • wymienia przykłady działań środowisk opozycyjnych w Polsce w 2. poł. lat 70. XX w	Uczeń: • przedstawia cele działań organizacji opozycyjnych w Polsce w latach 70. XX w.; • charakteryzuje działalność środowisk opozycyjnych w Polsce w 2. poł. lat 70. XX w.; • wyjaśnia, co wpływało na stosunek władz PRL-u do organizacji opozycyjnych.	Uczeń: • wymienia organizacje opozycyjne działające w Polsce w 2. poł. lat 70. XX w.; • przedstawia cele działań tych organizacji; • porównuje działalność różnych środowisk opozycyjnych.	Uczeń: • wyjaśnia, który nurt działalności opozycyjnej władze PRL zwalczały najbardziej i dlaczego; • porównuje stosunek władz PRL do opozycji w 2. poł. lat 40. i w latach 70. XX w.; • ocenia rolę organizacji opozycyjnych w życiu społeczeństwa polskiego w latach 70. XX w.	Uczeń: • przedstawia losy mniej znanych działaczy opozycyjnych (np. Andrzej i Benedykt Czumowie, członkowie grupy taterników, Kazimierz Świtoń, Ryszard i Jerzy Kowalczykowie

<p>31. Narodziny „Solidarności” 1980–1981</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny i skutki strajków z 1980 r.; przedstawia przykłady działalności NSZZ „Solidarność”; wymienia elementy kryzysu gospodarczego w latach 1980–1981 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny, przebieg i skutki strajków z 1980 r.; przedstawia struktury NSZZ „Solidarność”; charakteryzuje sytuację gospodarczą w latach 1980–1981. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany personalne w PZPR, które zaszły po powstaniu „Solidarności” i wyjaśnia ich przyczyny; przedstawia relacje między władzami PRL a NSZZ „Solidarność”; przedstawia stosunek członków PZPR do NSZZ „Solidarność”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany w strukturach PZPR, które zaszły po powstaniu „Solidarności”; ocenia znaczenie „prowokacji bydgoskiej”; porównuje wystąpienia społeczne z lat 1970 i 1976 ze strajkami w 1980 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia działalność Niezależnego Zrzeszenia Studentów w latach 1980–1981.
<p>32. Czas stanu wojennego 1981–1983</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia ograniczenia w funkcjonowaniu społeczeństwa, jakie wprowadzono w trakcie stanu wojennego; podaje przykłady represji wobec działaczy opozycji i osób ją wspierających 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia reakcję działaczy „Solidarności” na wprowadzenie stanu wojennego; charakteryzuje opór obywateli wobec władz w czasie stanu wojennego; charakteryzuje sytuację gospodarczą w czasie stanu wojennego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia reakcję obywateli na wprowadzenie stanu wojennego; przedstawia reakcję państw zachodnich na wprowadzenie w Polsce stanu wojennego; charakteryzuje rolę Kościoła w trakcie stanu wojennego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje związki między sytuacją gospodarczą na początku lat 80. XX w. a stanem wojennym; ocenia, jak ograniczenia stanu wojennego wpłynęły na życie codzienne obywateli; ocenia legalność i zasadność wprowadzenia stanu wojennego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia ocenę stanu wojennego w literaturze i filmie polskim; przedstawia przykładowe happeningi Pomarańczowej Alternatywy i ich związek z rzeczywistością PRL lat 80. XX w.

	w trakcie i po zakończeniu stanu wojennego.				
33. Upadek Polski Ludowej i narodziny III Rzeczypospolitej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia problemy gospodarcze Polskie w latach 80. XX w.; wymienia zmiany ustrojowe, do których doszło w Polsce w wyniku decyzji podjętych w trakcie obrad Okrągłego Stołu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia relacje między władzą a opozycją po stanie wojennym; wymienia kolejne zmiany ustrojowe z lat 1989–1990; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia projekty reform i zmiany w polityce gospodarczej w Polsce w latach 80. XX w.; charakteryzuje obrady Okrągłego Stołu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co wpływało na zmianę stosunku władzy do opozycji; ocenia realizację ustaleń Okrągłego Stołu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, genezę i znaczenie pojęć: wybory kontraktowe i Sejm kontraktowy; wyjaśnia, kim byli „badylarze”.
34. Rozpad Związku Sowieckiego, Czechosłowacji i Jugosławii	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie państwa, które powstały po rozpadzie ZSRS, Czechosłowacji i Jugosławii; wymienia przyczyny rozpadu ZSRS; wymienia przyczyny rozpadu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje konflikty etniczno-religijne w Jugosławii; przedstawia etapy rozpadu ZSRS; wymienia państwa, które utworzyły Wspólnotę Niepodległych Państw; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia konsekwencje rozpadu ZSRS i Jugosławii; przedstawia rolę Wspólnoty Niepodległych Państw; przedstawia udział organizacji międzynarodowych w konflikcie w byłej Jugosławii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje problemy ZSRS na przełomie lat 80. i 90. XX w.; przedstawia walkę o władzę w ZSRS w latach 90. XX w.; porównuje przebieg procesu rozpadu ZSRS, Czechosłowacji i Jugosławii; ocenia udział organizacji międzynarodowych w konflikcie w byłej Jugosławii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny i skutki wojen czecheńskich.

	Jugosławii; • wymienia przyczyny rozpadu Czechosłowacji.	• przedstawia etapy rozpadu Jugosławii.			
35. III Rzeczpospolita	Uczeń: • wymienia reformy przeprowadzone w Polsce w latach 90. XX w.; • wymienia najważniejsze partie polityczne działające w Polsce w latach 90. XX w. i na początku XXI w.; • wymienia zasady konstytucji z 1997 r.	Uczeń: • przedstawia problemy III Rzeczypospolitej ze szczególnym uwzględnieniem problemu lustracji i rozliczenia zbrodni popełnionych w PRL; • charakteryzuje przemiany składu polskiego Sejmu na przełomie XX i XXI w	Uczeń: • charakteryzuje scenę polityczną w Polsce na początku lat 90. XX w.; • wyjaśnia, co wpływało na skład polskiego Sejmu na przełomie XX i XXI w.; • charakteryzuje reformy przeprowadzone w Polsce w latach 90. XX w.	Uczeń: • przedstawia bilans przemian w Polsce po 1989 r.; • ocenia proces lustracji i dekomunizacji przeprowadzany w Polsce po 1989 r.; • wyjaśnia, na czym polegała „falandyzacja prawa”, oraz jakie były jej przyczyny i skutki.	Uczeń: • porównuje przyczyny upadku rządów w latach 90. XX w.